

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

→ Manuscrise nu se înapoiază. ←

Scrisori nefrancate se refuza.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MARȚI, JOI și SÂMBĂȚĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordă conform tarifului.

Un număr singularic 10 bani.

DRAPELUL

Lugoj, 2 15 August 1905.

Numărul „Daco-Românilor”
politici s'a înmulțit cu unul.

Zicem anume «politici», căci în privință etnică suntem noi, cești de aici, cu toții «Daco-Români» spre deosebire de «Macedo-Români» și «Istro-Români». În cele politice am declinat însă dela noi acest titlu, ca străin de aspirațiunile depuse în programul nostru național, precum și de scopul luptelor noastre politice pentru validitatea poporului nostru ca factor politic în această țeară.

Adevărat, că cinstita stăpânire adurmeacă de mai bine de treizeci ani după «Daco-Români» în ale politicii în șirele noastre, dar până acum — pre lângă tot zelul dat pe față — n'a reușit să pună mâna nici pe un «Daco-Român» viu și nici mort.

Înainte de asta cu vre-o douăzeci ani s'a speriat odată cinstita stăpânire de niște proclamațiuni roșii venite dela București, dar a și reușit să delătore «primejdia» obținând dela guvernul regatului român expulzarea stilizatorilor și respânditorilor «primejdiei roșii».

De atunci încoace nici măcar «hârtie» daco-română n'a mai putut prinde și nimici iscoditoarea pază a integrității țării noastre.

Aveam deci cuvânt a crede, că primejdia dovedită fantomă, va dispărea cu totul din calculii celor ce cred și țin, că reprezintă și apără cele mai vitale interese de existență ale țării.

Recunoaștem însă pe față și fără incunjur, că ne-am înșelat.

FOITA „DRAPELULUI”

FLORICA

— Schiță*) —

De C. Sandu.

În învârtirea-i fulgerătoare tromba fură snopii de grâu, îi sdrumecă și i' aruncă 'n măruntaiele batozei.

Din când în când scrâșnește și urlă ca o fiară întărită și atunci logofătul Iorgu se 'ncrunță la cei ce bagă la val:

— Resfirați bine snopii, măi!

Pe sub bordul răsfrânt al pălăriei, așezată cam pe sprânceana dreaptă, privirea scâpărătoare a logofătului de moșie luncă iute ca o săgeată, amenințătoare ca un tăiș de oțel.

Și oamenii adunați la «mașină» muncesc de se spetesc, căci ochiul ager al lui Iorgu vede poste tot locul, iar travașa ce poartă vecinic la cismă eroește până dă sângele.

Dar ochii lui stăruesc mai mult asupra uneia din deslegătoare: Florica Pahonțului. Sub cămășuța de pânză 'n patru ițe, i-se ghicesc gurguiele sânilor rotunzi, iar mișcarea ne 'ncetată a

*) Specimen din «Drum și Popas». București, «Minerva» 1904. Prețul 1 cor. 25 bani.

Acum vedem, că nu mai avem de a face cu o fantomă, ci cu un lucru aievea.

Dl Nicolae Bartha, unul din stăpânii situațiunii, a reușit în fine să pună mâna pe un «Dacoromân» politic viu. Și știți cine este acesta?! Nici mai mult și nici mai puțin, decât însuși actualul girant al afacerilor interioare, chiar dl Kristóffy, de prezent ministru al internelor cu sediul — probabil provizoric — la... Budapesta.

În articolul seu de fond, apărut în nr-ul de Duminecă al foii «Magyarország», o spune dl Bartha negru pe alb, că dl Kristóffy este «internațional și daco-român». Lăsam la o parte lămurirea contradicțiilor între cele două calificative, despre cari credeam până acum că se exclud una pe alta, căci doar dl Bartha trebuie să știe ce scrie. El este doar alătura cu Apponyi dirigitorul «voinței» țării, el ca scriitor și Apponyi ca orator. Ear dacă acești oameni nu știu ce spun și scriu, apoi cine să mai știe în această biată țeară, frământată și agitată până la extrem!?

Și evident că nu originea sa etnică voește să o determine dl Bartha la dl Kristóffy prin această atribuțiune, ci direcția politică a acestuia. Va să zică mult adurmeatul daco-românism și-a dat reprezentantul pe față.

Acum înțelegem de ce ne este dl Kristóffy atât de dușmănos, căci bine înțeles d-sa ca «daco-român» nu poate să vadă cu ochi buni acțiunea noastră politică, care nu are nimic comun cu dacoromânismul politic. Acum înțelegem de ce a trupului descoperă frumsețea formelor ei feciorești. Munceste fără preget și nu-și ridică de loc ochii din pământ, căci simte pironită asupra ei privirea piezișă, hoțască, ispititoare a logofătului.

Și 'n huetul batozei ce mistue munca atâtor brațe, gândul copilei se turbură de o amintire.

I-a răsărit într'o seară ca din pământ, drept în fața ei:

— Da 'ncotro, Florico?

— Ia acasă, boierule!

— Mai stai nițel, să-ți spun două vorbe.

— Aș... Nu, că m'așteaptă mama.

Și inima copilei se strânsese de frică, iar ochii ei priviau în fundul drumului prăfuit de printre țarinele peste cari începuse a pluti Amurgul.

Dar logofătul o și apucase de mână:

— Ei! Stai nițel, că doar n'o fi foc!.. Ti! Ce ochi de șerpoaică mai ai!.. Ce-a fost frumos nu 'mi-a scăpat;

nici tu nu-mi scapi fetițo!

Florica tremură vargă și ochii începuseră a i-se 'nroură de lacrimi, iar căpșorul minunat, încet în plete curgătoare, i-se 'nclină încet-încet pe umăr, cum se 'nclină o floare la suflarea vântului de seară...

— Dă-mi drumu', boierule!

— Las' că nu te mânăne, sălbateco!

Și logofătul dă s'o sărute. S'a smucit din mâna lui cu toată vigoarea și iuteala unei căprioare speriate, fu-

respins aprobarea statutelor alianței învățătorilor români uniți sub cuvânt, că «nu există în țeara aceasta greco-catolici români», căci, bine înțeles, o alianță — fie și chiar culturală — a Românilor după confesiuni nu poate promova realizarea ideii dacoromâne.

Trebuie să fim mulțumitori dlui Bartha, pentru că ne-a dat cheia la deslegarea acestor secrete și ne vom orienta și pe viitor după aceste.

Vedem de pildă, că dl Kristóffy a acordat — lucru mare — unui gazetar român dela noi un interviu și l-a îndemnat să pună la cale adunări populare pentru «sufragiul universal», asigurându-l că guvernul va admite ținerea acestor adunări. Găsim acest interviu și în foi maghiare și în foaia românească a gazetarului din chestiune, trebuie să fie deci adevărat. Semn, că «dacoromânul» din fruntea afacerilor interioare ale țării crede momentul de sosit pentru a-și da arama pe față.

Numai că face o mică greșală. Trece cu vederea, că noi nu ne ținem de teapa lui și nici nu suntem dispuși a ne lăsa trași pe sfoară nici chiar de un «Daco-Român» veritabil, care și-a primit diploma dela infalibilul Nicolae Bartha.

Nu! Intriga este prea subțire, decât să nu se tradeze pe sine.

Dl Kristóffy vrea să pună socialistii și naționalitățile în picior, ca — după receta deja cunoscută — să sperie pe obstrucționistii de odinioară, ajunși azi «majoritate coalitată», ca sperian-

gind într'un suflet până 'n marginea satului.

Și de atunci amenințarea lui Iorgu îi sună mereu în urechi:

— Ce-a fost frumos nu 'mi-a scăpat; nici tu nu-mi scapi, fetițo!

Iar cuvintele acestea îi sfredelesc inima ca un fier roșit în foc...

... Soarele ride în răscurile cerului... Valuri-valuri joacă pe lanurile 'ndepărtate răsfrângerea razelor lui dogoritoare... Un nor strălucitor ca zăpada coprinde un partal de cer. Ți-se pare un munte fantastic de strălucire orbitoare, ceva dintr'o apoteoză dumnezească...

— Svârle, măă!

Și snopii curg, curg ca aurul; iar batoza urlă și debășcăluște în vânturile-i puternice boabele ce vor plecă mâne-poi-mâne peste nouă mări și nouă țări.

Femeile rânduite în dosul mașinei abia mijesc în viscolul de pleavă mărunță, iar palele de pae curg ca un șiroi de chihlibar, curat ca lumina soarelui.

— Aide, faa!

Nu-i mai tace gura logofătului Iorgu, și vocea lui bagă fiori în oase.

De trei ori s'a dat jos de pe batoză și iar s'a urcat. Îi clocoțește 'n vine o dorință sălbatică și n'are astâmpăr.

Dela un timp, mașinistul dă presiune și mai mare la vapor. Văjâie

du-se aceștia să se împace cu dânsul și ca preț de împăcare să primească plocon pe... socialisti și naționalități. Ich kenne dich Spiegelberg!

Nu, dle Kristóffy, grațioasa D-Tale permisiune pentru a țineă adunări populare în scopul reclamării votului universal dela D-Ta, nu ne încălzește și nici nu ne îndeamnă a părăsi bine chibzuita neutralitate, ce o observăm față de actualul conflict constituțional.

Rămâi D-Ta sănătos «Daco-Românul» lui Bartha și sperăm, că în curând îți vom putea da ca soț pe însuși... Bartha. Cel puțin va fi atunci compania Dacoromână completă și nu veți mai avea ce reproșa unul altuia.

Difficile est satyram non scribere.

Ministrul de justiție Lányi despre naționalități. Ministrul Lányi, primind deputațiunea de alegători, care i-a predat mandatul de deputat al cercului Liptó-Szt-Miklós, a rostit în fața deputațiunii un discurs, în care zice, că el la alegerea dela Liptó-Szt-Miklós a desfășurat drapelul național maghiar contra naționalistilor, încurajați — durere — și de unii Maghiari, cari nu-și bat de loc capul cu aceea, că Ungaria e strimtorată de agitația naționalistă. Apoi, după ce declară că punctul seu de vedere e consolidarea statului maghiar unitar, continuă: «La începutul sesiunii dietale, în decursul desbaterei Adresei au fost toate partidele de acord, că programul special național, care se nizește la sarea gravaminelor cetățenilor de limbă nemaghiară nu pe baza statului maghiar și care prezintă naționalitățile ca individualități speciale de stat față de totalitatea națiunii maghiare, — că acest program nu

cureaua și merg roatele ca vântul turbat. Nu se mai aude nici un glas de om; chiar glasul logofătului a amuțit, căci torentul energiei uimitoare ce se revarsă în aceste momente atrage în vârtejul lui pe toată lumea, și logofătul s'a băgat la val. E o luptă crâncenă între puterea năprasnică a aburului și puterea atâtor brațe de oameni.

Dudue pământul de sbuciumul batozei...

Din când în când boabe răslețe, svârlite de șinile tobei, isbesc ca niște alice 'n obrajii coșarilor. Șuvoae curg grăunțele 'n saci... Târășurile de pae se îndesesc.. Vânturătoarea hurue ca o trăsură.

... Și 'n văzduh i-atâta splendoare, dar cine stă să se uite la ea?

Mânile apucă, aruncă, învârtesc, țin, ridică; vinele se umflă, mușchii se împietresc, sudorile curg pe frunți, se preling pe sprâncene, scapătă 'n ochi, ajung pe buze unde li-se simte sărătura, sângele fierbe și inima bate nebună...

Într'un târziu, logofătul Iorgu ese dela val și, după ce mai răsufliă o leacă:

— Florico, ia du-te tu pân' la curte și adu-mi catastivul de zile.

Fata s'a coborât de pe batoză, s'a scuturat de frânturile de spice ce i-se furișaseră pe supt cămașă și a pornit spre curtea boerească...

e compatibil cu constituționalismul ce se bazează pe condiția fundamentală a unității de stat. Și cu toate aceste dușmanii noștri (Coaliția. Nota Red.) au recomandat spre alegere pe cei ce stau pe baza programului special de naționalități. Ministrul declară apoi, că legalitatea guvernului actual e mai presus de orice indoială și mulțamește pentru alegere.

Aromânii dușmaniți de patriarhatul ecumenic. Patriarhatul ecumenic din Constantinopol nu e de loc mulțumit că Sultanul a recunoscut existența națiunii aromâne în imperiul turcesc. În ședința dela 8 August sinodul patriarhatului ecumenic a primit un proiect de memorandum către puterile mari referitor la chestiunea aromână. Memorandumul zice, că Aromânii se consideră pe sine totdeauna ca Greci, se roagă lui Dumnezeu în limba grecească și învață în școală și-și conduc afacerile lor în limba grecească. Nicăiri nu formează Aromânii o populație compactă, ei sunt risipiți în districtele Ianina, Monastir și Salonichi. Din circa 100.000 Aromâni numai 10.000 au fost câștigați cu mare greutate pentru propaganda română. Aceștia ar scădea îndată ce ar înceta avantajele materiale. Prin aceste aserțiuni false voește să-și justifice patriarhatul ținuta sa intransigentă. Patriarhatul a făcut sinodului chiar propuneri formale despre ținuta în viitor a patriarhatului față de propaganda română în Macedonia și Epir. Patriarhatul a comunicat totodată sinodului, că propaganda română intenționează a alege un episcop român pe seama comunelor aromâne din Macedonia.

Sufragiul universal.

Comitetul executiv al coaliției a ținut Vineri a doua ședință, în care s'a ocupat cu chestiunea sufragiului universal, a cărei rezolvare — precum se știe — a luat-o deja guvernul actual în programul său, obținând pentru această reformă chiar și aprobarea prealabilă a Regelui.

Comitetul executiv al coaliției a adus următoarea hotărîre:

«Mai întâiu nu corespunde faptelor, că coaliția a făcut la alegeri promisiuni în privința sufragiului universal. Partidele coalițate au pășit la alegeri fiecare cu programul său propriu, susținându-și nemodificat programul său, aliindu-se însă și sprijinindu-se reciproc pentru respingerea atacurilor îndreptate contra constituției.

— Ai auzit, lele Smarando?
— Ce păcatele s'auz, fa Ilinco?
— Auzi că cică și-ar fi bătut joc logofătul Iorgu de fata Pahonțului...
— Păi cum, fa... Așa am auzit și eu... Mititica! de aia nu se mai vede ea nicăiri. I-o fi rușine să mai scoată capu'n lume.
— Vai, fa lele Smarando, ce șarpe! Mânca-l'ar viermii ai neadormiți de logofăt spurcat!
— Să-l trăsnească sfântul Ilie, fa fetico... ce foc pe alde bietu' Pahonțu!..
— Ba să mai zici! Ce păcat, Doamne, pe bieții oameni!... Apoi, te las sănătoasă lele Smarando!
— Mergi sănătoșică, Ilințu.
Și pân' a nu se despărți, vecinile clatină din cap, ducându-și câte o mână la gură în semn de mirare și de groază.
Gurile satului macină, care cum se pricepe: «Auzi, d-ta, surată!» — «Ba să zici, cumătră!» — «Nu l'ar mai răbdă al de sus!» — «Mititica!». Și valul vorbelor pornește 'n tot satul și vestea rea ajunge mai iute ca glonțul.
Ci 'n vremea asta, Florica Pahonțului, zăcea în pat. Chiar în ziua nenorocirii a sosit acasă, galbenă ca fiartă 'n ciară. I-se tăiaseră puterile și înfrigurată:
— Mamă, dă'mi nițică apă că mi-e rău!
A căzut apoi în pat, clănțănind din dinți.
Baba Cerchiia i-a descântat de deochi, i-a descântat de spaimă și i-a dat să bea apă în care au sfârâit

«Dintre partidele coalițate «partidul independist» și «partidul nou» au luat în programele lor sufragiul universal pe lângă anumite garanțe; celelalte partide nu. Majoritate au câștigat însă partidele coalițate numai împreună. Din această cauză coaliția n'a putut lua în programul său de lucrare decât aceea la ce au fost de acord toți membrii ei, adică extinderea dreptului electoral asupra straturilor largi ale populației, un pas însemnat spre sufragiul universal.

«Acele partide însă, cari mărturisesc în principiu sufragiul universal, și-au susținut dreptul ca să-și valideze acest principiu al lor în întreaga extenziunea îndată ce ajung în majoritate».

Comitetul declară, că guvernul actual neconstituțional nu-i capabil să realizeze această reformă, ci folosește această reformă numai ca tactică pentru ciuntirea aspirațiilor naționale. Comitetul protestează contra faptului, că guvernul pune sufragiul universal față în față cu aspirațiile naționale, prin ce abuzează de această reformă mare cu scopul de a împedea validitatea voinței națiunii și câștigarea condițiilor fundamentale de existență națională.

Socialiștii creștini la Kossuth.

O deputație a socialiștilor creștini din țeară, sub conducerea lui Andor Szalanczy, a mers la Kossuth și l-a întrebat, că un eventual guvern coaliționist voește sufragiul universal, sau nu.

Kossuth le-a răspuns, că coaliția constă din mai multe partide, dintre cari «partidul independist» și «partidul nou» au în programul lor sufragiul universal. Celelalte partide din sinul coaliției voesc numai lărgirea dreptului electoral și dacă coaliția ajunge la putere, va și realiza lărgirea dreptului electoral. Dar coaliția nu poate să realizeze sufragiul universal cu abandonarea pretenziunilor naționale și prin asta să peardă timp și teren în lupta pentru validarea limbii maghiare mai ales în armată. Partidul kossuthist voește, ca numai astfel de bărbați să aibă drept electoral în această țeară, cari iubesc această scumpă patrie maghiară și nu lucrează contra existenței patriei. Cu alte cuvinte *numai așa e permis să realizăm sufragiul universal, ca să nu se compromită caracterul național al statului maghiar*, pentru că statul maghiar trebuie să rămână maghiar și să nu se schimbe în *stat cosmopolit*.

Mumus-ul naționalităților.

Dep. «liberal» Emeric Szivák, conducătorul mișcării care tinde la di-

doi-trei tăciuni. Dar fata ardea și se svârcoliă și svârliă țolul după ea; și vorbia 'ntr'aiurea: «Săriți!... Mamă!... Logofătul, mă mânăcă logofătul!...» Și biata Catrina Pahonțu pricepu ce are fata ei pe suflet și nu știa cum s'o mai ia cu vorba: «Taci, Florico, mamă! Taci și dormi, sufletelule... că uite, ai să te faci bine și avem să mergem la târg...»

Dar boala se ținea scuiu.

Numai seara o mai răcoriă și atunci gândul nenorocirii ce-o lovise îi secă sufletul de jale. Lacrimi ferbinți îi curgeau pe obraji, înnodându-i-se supt bărbie, și cu capu 'n pernă, copila suspină înăbușit:

— Ah! Doamne... Doamne, nenorocita de mine!

Și iar sbucniă în hohote de plâns ce-i rupeau inima.

Dar dela o vreme, a dat Dumnezeu de s'a mai răcorit copila. Și lacrimi nu-i mai curgeau pe obraji, iar fața suptă de boală se liniștise ca un chip de sfântă. Ochii duși în fundul capului, sgăurați, priveau vecinic pe fereastră și nici un oftat nu mai eșia din pieptul în care sângera o inimă de fată nenorocită.

Ci numa 'ntr'oa sară, copila s'a lipit sfioasă de mama ei:

— Uite, mamă, Craiu-nou!

Iar bătrâna, să mai veselească inima fetii, a început să bată din palme cum fac copiii.

Uuu! Craiu-nou!
Sănătoși ne-ai găsit,
Sănătoși să ne lași!

zolvarea partidului «liberal» prezent, a scris în ziarul «Az Ujság» un articol pentru descompunerea partidului «liberal». În acest articol se ocupă și cu «inițiativa îndrăzneată» a guvernului referitoare la sufragiul universal, secret și după comune. Szivák zice, că «noi deputații «liberali» aleși la periferiile locuite de naționalități ale țerii, nu putem lua în programul nostru sufragiul universal în forma contemplată de guvern, pentru că lărgirea dreptului electoral fără garanțele și pregătirile necesare va avea ca urmare, că în Ungaria ultraiștii naționaliști vor ocupa teren, care întrece visurile lor cele mai culexătoare, și va intra în dietă un partid așa capabil de obstrucție, încât acest partid va fi protest viu înaintea lumii contra unității statului maghiar și contra supremației istorice a rasei maghiare.

Interview la ministrul Kristóffy

Redactorul «Poporului român», dl Dimitrie Birăuțiu a interviewat pe ministrul de interne Kristóffy referitor la eventualele restricțiuni, ce s'ar introduce în legea despre sufragiul universal, cu privire la naționalități. Ministrul a răspuns:

«Fiindcă și D-Voastră sunteți fiii acestei patrii, cu aceleași drepturi și datorințe ca și Ungurii, nu puteți fi exchiși nici dela dreptul de a Vă împărtași de favorul ce îl va imbiia legea despre votul universal. Drept aceea, eu votul universal gândesc să-l introduc fără nici o restricțiune la naționalități, în modul cel mai liberal, după cum cer și interesele întregului popor din această țară. De altcum punctul meu de vedere față de naționalități este deja cunoscut din vorbirea, pe care am ținut-o în dietă la dezbateră bugetului sub ministrul-president Széll. Tocmai atunci a fost ales Dr. Vlad de deputat și se pornise în dietă o discuție viuă din partea tuturor partidelor asupra chestiunii naționalităților. Am spus-o, că noi nu avem să ne temem de naționalități. Din contră doresc, ca să între cât de mulți în dietă, căci până atunci, până când naționalitățile își afirmă dorințele afară de dietă, apar ca și când ar avea tendințe separatistice (nizuințe de a se desbină de cătră țeara ungurească); îndată ce au intrat în dietă e semn, că ele înseși documentează unitatea statului maghiar. Sunt firm convins, că după ce parlamentul ungar va fi pus pe baze democratice, unde în urma votului universal vor putea străbate direcții cu totul noi, toată țeara va simți înriurinta binefăcătoare a reformelor și legilor sociale și economice arzătoare, a căror creare nu va mai

— Mamă dragă, n'am văzut așa frumos Craiu-nou!

— Las' c'o să mai vezi Florico!

În seninul albastru, Craiu-nou pareă o frântură de verigă subțire suflată cu argint...

— Frumoasă-i, Doamne, lumea!

Și, acoperindu-și fața cu mâinile, copila s'a rezemat de ușorul ușei, rupându-și pieptu'n hohote de plâns de îngropăciune...

Undele apei se fugăresc la vale, cipeiind pe la coturi. Sălcii bătrâne își pleacă buchete de ramuri ce stau de vorbă cu apele călătoare.

Întunec...

N'o vezi până 'n malul cel-l'alt, dar o simți cum curge liniștită, nepăsătoare. Așa-i gârta.

Florica vâslește pe 'ntinsul ei... Câte un pește se bate la adâncuri și turbură liniștea nopții...

Copila s'a oprit... puterea apei îi duce luntrea la vale... Vâsla cade din mâinile ce tremură... Se ridică 'n picioare și-și face cruce.

— Doamne, ai îndurare de o nenorocită!...

Oglinda întunecoasă a apelor călătoare se sparge cât ai clipi din ochi și apele călătoresc mai departe, liniștite, nepăsătoare...

...Doar pe la coturi le mai auzi cipeiind...

putea să întârzie atunci. Politica va lua o cale nouă. În loc de lupte de drept public, cari împedecă parlamentul în creerea de legi, dieta se va ocupa cu chestiuni economice, cu tămăduirea relelor, de cari suferă țeara și de bună seamă și cu tămăduirea năcazurilor și jălbilor îndreptățite ale naționalităților. Dela votul universal secret aștept schimbarea situației și pentru aceea voesc, dacă îmi va fi posibil, să-l și introduc. Ce privește cenzul intelectual la acordarea dreptului electoral, eu înțeleg cenzul intelectual așa, ca *fiecare alegător să știe scrie și ceti în limba lui maternă, nu în cea ungurească*. Nici nu se poate înclupii altfel; pentru că numai aceasta ar corespunde împrejurărilor din țeara noastră, precum și tradițiilor politice ale nației maghiare.

«Poporul român» aducând acest interview, face apel către toți Românii să țină adunări pretutindenea, în cari să se ceară introducerea votului universal. Ministrul a declarat că nu va opri aceste adunări.

APEL.

În preajma mândrelor sărbători culturale dela Sibiu, când tot Românul cu tragere de inimă și dare de mână, pătruns de însemnătatea epocală a popasului ce-l face 'n sboru-i falnic geniu de lumină al culturii românești, își poartă mâna pe la baierile pungii, — societatea de lectură «Petru Maior» își sună glasul ei — nu miogitor ci de luare aminte — cerând sprijinire în vremuri, când răsbate un greu pas al existenței sale.

Societatea «Petru Maior», hotarnica straje a întinsei împărății de cultură românească, și-a luat ființa aproape deodată cu cele trei societăți pentru cultura poporului din Ardeal, Bănat și Bucovina. Întemeietorii cu gând bun au lămurit deviza ei în vorbele poetului: «Uniți să fim în cugete, uniți în Dumnezeu!» Cărările ei de înaintare suiau tot spre vărfurile cu soare ale unui cuprins senin de cultură temeinică și 'n munca ei de aproape o jumătate de secol a întărit sufletul și mintea celor ce chemăți erau să fie conducătorii unui neam însetat de mai bine. Societatea «Petru Maior» în curgerea lungii vremi de muncă a zămislit dragostea pentru literatura și istoria românească în inimile generațiilor, ce le-a ocrotit în încăperile ei și cei cari vor cumpeni după vrednicie roadele de nemăsurat ce i-au răsărit în urmă, vor ști că an de an mulți sunt acei tineri români, cari imbibăți de-o cultură nefirească, ajunși în capitală ușor se pierd pentru ogorul culturii românești. — Societatea «Petru Maior» a fost totdeauna chiagul vieții românești din capitală, a fost inima vieții sociale de aici.

Societatea «Petru Maior» dimpreună cu surorile ei mai mici din alte capitale și-a împlinit chemarea de a strange la sin frații reslățiți în marea de străini după vrednicia conducătorilor ei de pe vremuri și mila geniului românesc a hărăzit acestor conducători multă răvnă de bine. Azi îi întâlnim în fruntea mișcărilor și instituțiilor noastre culturale de obște. Azi pe întinderile vieții românești întâlnim frați de odinioară ai societății. Azi deci glasul ei va întâmpina urechi și inimi primitoare.

Nădăjdum dar, că apelul societății către toți Românii de bine ascultare va găsi. Sprijinul nu i-a lipsit nici în trecut, dărnicia băncilor noastre și purtarea de grije osebit cu cinste a fruntașilor noștri i-a făcut calea ușoară. Fondurile au crescut îmbucuroase. Dar în acest an s'au ivit numeroase trebuințe de neamănat, ce nu s'au putut acoperi din cheltuelile permise de statute. În înțelesul acestora numai o anumită parte a intereselor fondului permanent se poate întrebuiți la susținerea societății. Azi fondul disponibil e aproape exhaustat și în față ne stau probleme vitale, ce așteaptă rezolvare.

Ca să-și poată săvârși misiunea la înălțimea timpului, societatea «Petru

▶ **APA DE BOHOLT** ◀
vindecătoare
și minerală de izvor

e analizată chimic de mai multe autorități medicale și e recomandată din partea lor — în urma conținutului ei bogat în acid carbonic natural — ca

cea mai bună apă vindecătoare.

la dureri de stomac, anemie, dureri de gât și la boale organice.

În urma gustului plăcut servește apa de Boholt amestecată cu vin ca beaură recoroitoare și s'a dovedit în urma efinității sale ca beaură de predilecție a marelui public consument.

Se poate căpăta în sticle de ¼ litru, 1 litru, 2 litri și la comanda de cel puțin 5 litri e transportată imediat în casă.

Depositul principal al izvorului de Boholt se află la

Alfred Fischl
Lugoj, Piața Isabela Nr. 5.

Nr. 158 (10—4).

Reclama

Reclama stabilă, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai efin, te poți informa la

Expediția de anunțuri

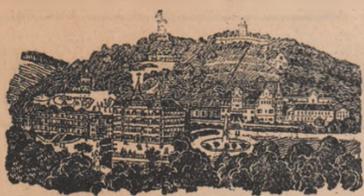
Iulius Leopold

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54,

unde se poartă grije cu deosebită cunoștință specială în mod conștient, punctual și efin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provinciă și din străinătate, preum și în calendare.

Red. (x—30)

Preliminare de spese și planuri gratis.

Institutul de cură naturală

BILZ

în Radebeul I. Drezda (Germania)

Sanator de rangul prim.

Bolnavi, grabiți și căutați sănătatea voastră în acest institut condus de medici ai metodelui natural de cură (Dr. med.), negreșit că veți găsi în curând și sigur mult dorita-vă sănătate.

Cereți marele și bogat ilustratul prospect, care conține și multe dări de seamă despre cure făcute,

gratuit și franco

dela Rezentantul general:

Schmall Wien VII/3.

Red. (x—6).

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., specialist în boale de femei, boale de nervi, operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de conzultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul“,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x—20).

„Lugosana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7—8%, primește depuneri spre fructificare fara anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. (x—41)

Directiunea.

„Sebeșana“

oasă de păstrare pe acții în Caransebeș.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de funcționar la «Sebeșana» se exscrie concurs până la 1 Septembrie nou 1905.

Reflectanții la acest post au să documenteze că au terminat școala comercială cu maturitate și posed limba română, maghiară și germană perfect în vorbire și scriere.

Cei cu praxă de bancă vor fi preferiți.

În cazul că reflectantul sau reflectanta va fi ales cașsar la acest institut, trebuie să depună cauțiune de 1000 (una mie) coroane.

Salariul anual se hotărește:

Pentru începători cu 1000 cor.; ear pentru reflectanții, cari pot dovedi, că au praxă se fixează după învoire reciprocă.

Numirea de funcționar definitiv al institutului se face numai după 1 an de probă.

Petițiunile ajustate cu documentele necesare se adresează până la terminul amintit mai sus cătră

Directiunea „Sebeșanei“

Nr. 165 (1—1)

1491. végreh. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel kozhírré teszi, hogy a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 1355. számú végzése következtében Dr. Marcu Pompejus ügyvéd által képviselt „Sacana“ takarék és hitel-intézet javára Popescu Vasile s tsai ellen 184 kor. és jár. erejéig 1905. évi július hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 700 kor.-ra becsült széna, faepületek, kocsik, lovak, és tehén-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 1355/2. számú végzése folytán 184 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi márczius hó 29 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 87 kor. 11 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szilváshelyen alperesek lakásán leendő eszközlésére

1905. évi aug. hó 24.-én d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson 1905. évi aug. hó 11.-én.

Frank Zoltán

Nr. 161 (1—1) kir. bírósági végrehajtó.

Publicațiune.

Prin această se publică, că „CORONA“. Reuniune de păstrare și de anticipare societate pe cote în Timișoara-Elisabetin, în urma decisului tribunalului din Timișoara Nr. 12648/1905 s'a dizolvat, după ce adunarea generală extraordinară ținută la 25 Mai st. n. a decis dizolvarea.

Creditorii Asociațiunii sunt rugați, ca să-și valideze preteziunile cel mult în decurs de 6 luni dela a 3-a publicare a acestei publicațiuni.

Timișoara-Elisabetin, în 9 August n. 1905.

Nr. 164 (3—1).

Directiunea.

Aviz.

Se aduce la cunoștință publică, că tribunalul regesc cu datul de 1 Aprilie 1905 Nr. 5751/1905 în locul dizolvândei Reuniuni de păstrare și de anticipare «Corona» ca societate pe cote, a împrotocolat în registrul firmelor, firma „CORONA“. institut de credit și de economii societate pe acții în Timișoara-Elisabetin, care ca atare și-a început activitatea la 1 Iunie 1905.

Nr. 163 (1—1).

Directiunea.

Numeri singuraticii din ziarul

„DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile Adolf Auspitz și Coloman Nemes.

1472. végrh. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel kozhírré teszi, hogy a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 1532. számú végzése következtében Dr. Marcu Pompejus ügyvéd által képviselt Gezsu Nicolae javára Stoján Nicolae ellen 11 kor. s jár. erejéig 1905. évi július hó 17.-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 650 koronára becsült sertések, széna, szekér, borju és kádákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 1532/2. számú végzése folytán 11 kor. tőkekövetelés, és eddig összesen 233 kor. 67 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rakiuttán alperes lakásán leendő eszközlésére

1905. évi aug. hó 30.-án d. e. 8 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson, 1905. évi aug. hó 13.-án.

Frank Zoltán,

Nr. 162. (1—1) kir. bírósági végrehajtó.